



Labyrint
základní škola

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
pro předškolní vzdělávání
(přípravnou třídu)

Příprava na cestu labyrintem

1. Identifikační údaje

Škola	Základní škola Labyrint Lhota s.r.o.
Adresa školy	Komenského 135, Háj ve Slezsku - Lhota 747 92
IČO	050 24 706
IZO	181082535
RED IZO	691010153
Ředitelka školy	Doc. Dr. phil. Veronika Kotůlková
Koordinace tvorby ŠVP	Doc. Dr. phil. Veronika Kotůlková
Zřizovatel	Labyrint servis s.r.o., Podvihovská 47/42B, Opava-Komárovské Chaloupky 747 06
Kontakty	+420 702 018 141 veronika.kotulkova@zslabyrint.cz www.zslabyrint.cz
Datum projednání pedagogickou radou	17. 8. 2026
Datum projednání školskou radou	26. 8. 2026
Platnost dokumentu	od 1. 9. 2026
Podpis ředitelky školy	

2. Charakteristika přípravné třídy

Přípravná třída je určena dětem v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, zejména dětem s odkladem školní docházky nebo dětem, které potřebují cílenou podporu v oblasti školní připravenosti. V souladu s RVP PV je jejím cílem vyrovnávat vývojové nerovnoměrnosti a podporovat harmonický rozvoj osobnosti dítěte.

Vzdělávání probíhá v duchu pedagogiky Marie Montessori, která respektuje dítě jako aktivního tvůrce vlastního učení. Důraz je kladen na individuální tempo, vnitřní motivaci a možnost volby. Připravené prostředí podporuje samostatnost, koncentraci a odpovědnost za vlastní činnost.

Přípravná třída zároveň vytváří bezpečný most mezi předškolním a základním vzděláváním. Děti se postupně seznamují s režimem školy, učí se soustředit na činnost, dokončovat práci a spolupracovat s ostatními.

3. Podmínky vzdělávání

Podmínky vzdělávání jsou vytvářeny v souladu s požadavky RVP PV tak, aby podporovaly fyzickou i psychickou pohodu dětí. Prostředí je podnětné, estetické a bezpečné. Uspořádání třídy odpovídá principům Montessori – pomůcky jsou dětem volně dostupné a přehledně uspořádané.

Psychosociální klima je založeno na respektu, důvěře a partnerství mezi dětmi a pedagogy. Děti jsou vedeny k samostatnosti, odpovědnosti a spolupráci. Pedagog vystupuje jako průvodce, který dítě pozoruje a podporuje jeho individuální rozvoj.

Organizace dne je stabilní, ale zároveň flexibilní. Umožňuje reagovat na aktuální potřeby dětí a poskytuje dostatek času pro soustředěnou práci, spontánní aktivity i odpočinek.

4. Organizace vzdělávání

Vzdělávání probíhá v rámci dopoledního programu, jehož jádrem je souvislý pracovní blok. Ten umožňuje dětem hlubší soustředění a práci vlastním tempem. Děti si volí činnosti podle svého zájmu a pracují individuálně nebo ve skupinách.

Součástí dne jsou také společná setkání v kruhu, která podporují komunikaci, sdílení a budování vztahů. Pravidelný pobyt venku přispívá k rozvoji pohybových dovedností a vztahu k přírodě. Organizace vzdělávání podporuje aktivní učení, prožitek a vlastní zkušenost dítěte.

V přípravné třídě pracují zpravidla dva pedagogičtí pracovníci. Toto personální zajištění umožňuje intenzivní individuální přístup k dětem a podporuje jejich všestranný rozvoj. Pro naši školu je schopnost spolupráce v týmu klíčovou kompetencí všech pedagogických pracovníků. Vzájemná spolupráce je podporována otevřenou a respektující atmosférou školy a pravidelnými setkáními pedagogického týmu, která slouží ke společnému plánování, sdílení zkušeností, poskytování zpětné vazby a koordinaci vzdělávací činnosti.

Pedagogičtí pracovníci školy splňují zákonné kvalifikační předpoklady a zároveň disponují vzděláním v oblasti Montessori pedagogiky. Škola podporuje jejich další profesní rozvoj a vytváří podmínky pro soustavné zvyšování odborné způsobilosti. Pedagogové při své práci uplatňují principy Montessori pedagogiky a komunikují s dětmi respektujícím způsobem. Naslouchají jejich potřebám a podporují jejich samostatnost. Prostřednictvím systematického pozorování a pedagogické diagnostiky sledují individuální vývoj dítěte a přizpůsobují mu vzdělávací nabídku. Výsledky své práce průběžně reflektují a využívají k dalšímu zkvalitňování vzdělávacího procesu. V případě potřeby konzultují výchovně vzdělávací obtíže s rodiči i odbornými pracovníky.

Vzdělávací nabídka respektuje vývojové fáze dítěte a jeho senzitivní období. Vztah mezi dospělým a dítětem je založen na důvěře, respektu, toleranci a vzájemné úctě. Děti mají dostatek prostoru a času pro práci se zvoleným materiálem. Mohou si volit činnost, pracovní místo i tempo práce v rámci jasně stanovených pravidel. Mají možnost činnost přerušit a později se k ní vrátit, což podporuje rozvoj koncentrace, samostatnosti a odpovědnosti za vlastní učení.

5. Charakteristika vzdělávacího programu

Vzdělávací program vychází z RVP PV a je založen na respektu k dítěti jako aktivnímu subjektu vzdělávání. Pedagog připravuje prostředí, které podněcuje zvědavost, samostatnost a radost z učení.

Cílem programu je rozvoj celé osobnosti dítěte. Důraz je kladen na rozvoj samostatnosti, schopnosti spolupráce, komunikace, koncentrace a pozitivního vztahu k učení. Program směřuje k tomu, aby dítě bylo připraveno na vstup do základní školy nejen po stránce dovedností, ale i v oblasti sociální a emoční.

6. Strategie pro naplňování klíčových kompetencí

Tato kapitola vychází z RVP PV a konkretizuje způsob rozvoje klíčových kompetencí v podmínkách přípravné třídy Montessori školy Labyrint Lhota. Uvedené strategie pedagoga představují konkrétní způsoby, jak podporovat učení, samostatnost a osobnostní rozvoj dítěte. Jednotlivé kompetence se v praxi vzájemně prolínají a jsou rozvíjeny v každodenních činnostech i v připraveném prostředí.

6. 1 Klíčová kompetence komunikační (KKK)

Pedagog je vzorem kultivované komunikace. V každodenním kontaktu ukazuje, že slova mohou povzbuzovat, spojovat i léčit. Sám komunikuje klidně, srozumitelně a s respektem, i v náročných situacích zachovává laskavý tón.

Jeho strategie vycházejí z aktivního naslouchání – reaguje popisně, nehodnotí a dává prostor dětskému vyjádření. Pozoruje, jak děti komunikují, a podle toho přizpůsobuje podporu i prostředí. Zpětnou vazbu poskytuje tak, aby posilovala sebevědomí dítěte a jeho chuť mluvit, sdílet a spolupracovat.

Pedagog rozvíjí jazykově podnětné prostředí, které nabízí rozmanitost slov, výrazů a situací. Využívá běžné životní situace jako přirozené příležitosti pro rozvoj komunikačních dovedností – pozdrav, prosbu, poděkování, žádost, vyjednávání. Jeho úkolem není jen učit děti mluvit, ale pomáhat jim dorozumět se – s druhými i se sebou.

Strategie pedagoga podle očekávaných výsledků učení

KKK-000-000-PV1-001 – Vyjadřuje se různými způsoby

Pedagog nabízí dětem rozmanité možnosti, jak mohou své myšlenky vyjádřit – slovy, pohybem, kresbou, dramatickou hrou či hudbou. Podporuje spontánní vyjadřování a pomáhá dětem nacházet vhodná slova pro jejich pocity a myšlenky. Skrze modelové situace (např. scénky ze života třídy) ukazuje, že každý člověk může komunikovat jinak a že všechny formy vyjádření mají hodnotu. Umožňuje dětem, aby samy volily formu, která je jim přirozená, a tím posiluje jejich jistotu v sebevyjádření.

KKK-000-000-PV1-002 – Prezентuje své zkušenosti, zájmy, výsledky své práce či práce skupiny.

Pedagog vytváří bezpečný prostor pro sdílení a prezentaci. Děti podporuje, aby vyprávěly o svých zážitcích, ukazovaly výsledky práce a učily se popisovat, co je na činnosti zaujalo. Modeluje kultivovaný projev – mluví klidně, jasně, s respektem. Vede děti k tomu, aby si navzájem naslouchaly a reagovaly bez posuzování, je citlivý k projevům dítěte. Pomáhá jim pojmenovávat, co chtějí sdělit, a vede je k přirozené sebereflexi.

KKK-000-000-PV1-003 – Klade otázky a hledá na ně odpovědi.

Pedagog povzbuzuje děti, aby se ptaly, hledaly souvislosti a odpovídaly na otázky druhých. Učí je, že každá otázka má smysl a že hledání odpovědi může být společným dobrodružstvím. Místo poskytování hotových informací klade doplňující otázky a vede děti k samostatnému přemýšlení. Často přesměrovává otázky dítěte na vrstevníky, čímž rozvíjí spolupráci a vzájemné naslouchání. Pedagog je všímavý a nezlehčuje ani naivní nebo nepromyšlené otázky. Udržuje otevřenou, zvědavou atmosféru, ve které je bezpečné mluvit i nevědět.

KKK-000-000-PV1-004 – Využívá informační zdroje, se kterými se běžně setkává.

Pedagog učí děti, jak vyhledávat a používat informace z běžných zdrojů – knih, encyklopedií, výtvarného umění, hudby, pomůcek nebo digitálních médií. Společně s dětmi objevuje, jak lze nové poznatky sdílet a ověřovat. Podporuje jazykovou rozmanitost ve třídě: používá běžně cizí slova, vysvětluje jejich význam a ukazuje propojení mezi jazyky. Vytváří strukturované prostředí, které dětem pomáhá v orientaci a vnímání jazykových souvislostí.

KKK-000-000-PV1-005 – Naslouchá druhému a dodržuje domluvená pravidla komunikace.

Pedagog s dětmi společně vytváří pravidla komunikace a dbá na jejich srozumitelnost i dodržování. Vede děti k aktivnímu naslouchání – učí je mlčet, když mluví druhý, a dávat najevo pozornost. Pomocí her a modelových situací rozvíjí empatii a schopnost reagovat s ohledem. Když nastane konflikt, využívá ho jako příležitost k nácviku respektující a nenásilné komunikace. Pedagog svým přístupem ukazuje, že naslouchání je projevem úcty i způsobem, jak lépe rozumět druhým.

6.2 Klíčová kompetence k učení (KKU)

Pedagog je pozorovatelem, průvodcem a partnerem dítěte v procesu učení. Nastavuje hranice, které dávají jistotu, ale zároveň poskytují svobodu pro individuální rozvoj. Jeho role je podpůrná – dítě vede, nikoli řídí. Zpětnou vazbu poskytuje popisně a konkrétně, zaměřuje se na proces učení a úsilí dítěte. Pomoc nabízí tehdy, když o ni dítě stojí, a povzbuzuje ho, aby hledalo vlastní řešení. Udržuje atmosféru respektu, důvěry a klidu. Pěstuje v dětech schopnost reflektovat, sdílet zkušenosti a rozumět svým emocím. Využívá pozorování, rozhovor, kresbu či portfolio jako prostředky reflexe. Učení chápe jako společný proces, kde dítě i pedagog rostou prostřednictvím vzájemného porozumění, trpělivosti a spolupráce.

Strategie pedagoga podle očekávaných výsledků učení

KKU-000-000-PV1-001 – Při učení využívá strategie pokusu a omylu.

Pedagog vytváří prostředí, které dítě povzbuzuje ke zkoušení a experimentování bez obav z chyb. Chybu prezentuje jako přirozenou součást procesu učení, ne jako nedostatek. Podporuje dítě v hledání různých řešení a v reflexi postupu – ptá se, co fungovalo a co by chtělo zkusit jinak. Používá pomůcky se zabudovanou kontrolou výsledku, aby dítě mohlo samo ověřovat své pokroky. Poskytuje popisnou zpětnou vazbu, která dítě vede k uvědomění si procesu, ne hodnocení výkonu.

KKU-000-000-PV1-002 – Záměrně se soustředí na činnost a udrží pozornost.

Pedagog vede dítě k soustředěné práci prostřednictvím jasné struktury dne, klidného prostředí a svobodné volby činnosti. Sleduje tempo dítěte a respektuje jeho přirozené cykly pozornosti. Podporuje vnitřní motivaci dítěte tím, že oceňuje úsilí a proces, nikoli výsledek. Zjednodušuje volbu, pokud je dítě zahlceno možnostmi, a poskytuje vizuální či časové pomůcky (např. přesýpací hodiny, obrázkový rozvrh). Pomáhá dítěti rozvíjet sebekontrolu a vnímání vlastního těla – např. při sezení na kruhu či během pohybové aktivity.

KKU-000-000-PV1-003 – Projevuje přirozený zájem o učení a svět, který ho obklopuje.

Pedagog dává dítěti prostor klást otázky, vyjadřovat údiv a hledat vlastní odpovědi. Při lekcích a ukázkách vysvětluje smysl činností, propojuje poznání s reálným světem a s tím, co dítě prožívá. Prostor připravuje tak, aby podporovalo objevování – umožňuje pohyb, manipulaci a přirozené pozorování. Pedagog se zdržuje předávání hotových poznatků a místo toho stimuluje myšlení dítěte otázkami a příležitostmi k objevům. Pravidelně pozoruje dítě, reflektuje jeho vývoj a přizpůsobuje nabídku činností jeho aktuálním potřebám.

KKU-000-000-PV1-004 – Uplatňuje získané poznatky a zkušenosti v praktických situacích.

Pedagog podporuje propojení učení s každodenním životem. Dává dítěti příležitost využívat nabyté dovednosti v praktických činnostech – v péči o prostředí, při práci v přírodě, v projektech nebo v komunikaci s vrstevníky. Využívá vrstevnické učení – umožňuje dětem sdílet své poznatky a učit se od sebe navzájem. Při konzultacích s dítětem a rodiči pomáhá dítěti reflektovat, co se naučilo, a jak to může použít dál. Reaguje empaticky, používá jazyk aktivního naslouchání a věty, které podporují otevřenost a samostatné myšlení.

6. 3 Klíčová kompetence k řešení problémů (KRP)

Pedagog je průvodcem dítěte při objevování, přemýšlení a řešení problémů. Vytváří prostředí, kde se dítě nebojí zkoušet, chybovat a objevovat nové způsoby řešení. Reaguje klidně, podporuje zvědavost a oceňuje úsilí, ne pouze výsledek. Pozoruje proces učení, klade otevřené otázky a poskytuje prostor pro reflexi. Pomáhá dítěti hledat souvislosti, chápat důsledky svých rozhodnutí a objevovat radost z poznání. Jeho úkolem je vést dítě k samostatnosti, zodpovědnosti a odvaze myslet jinak. Sám modeluje přístup, který je založený na klidu, zvědavosti a respektu k různým způsobům řešení.

Strategie pedagoga podle očekávaných výsledků učení

KRP-000-000-PV1-001 – Vnímá chybu jako přirozenou součást řešení problémů.

Pedagog vytváří prostředí, kde je chyba vnímána jako přirozená a potřebná pro učení. Každá pomůcka ve třídě obsahuje určitý prvek samostatné kontroly, aby dítě mohlo zjistit výsledek své práce. Pomůcky praktického života jsou koncipovány tak, že dítě musí činnost začít i ukončit. Naopak pomůcky smyslové výchovy záměrně kontrolu chyby neobsahují, aby dítě mohlo proces opakovat a chápat, že učení nikdy nekončí. Chybu lze přirozeně sledovat i v běžných činnostech dne – při úklidu, nastavení kalendáře, mytí rukou, odchodu na oběd nebo přípravě na relaxaci.

KRP-000-000-PV1-002 – Řeší jednoduché problémové situace na základě předchozí zkušenosti.

Pedagog využívá každodenní situace jako příležitosti k samostatnému řešení problémů. Děti řeší problémové situace při komunikaci, ve třídě i venku, zejména v rámci neorganizovaných samostatných her. Pedagog sleduje, kdy je vhodné zasáhnout a kdy ponechat dítěti prostor k hledání vlastního řešení. Podporuje spolupráci, sdílení zkušeností a reflexi po situaci.

KRP-000-000-PV1-003 – Pozoruje, zkoumá, experimentuje, objevuje.

Pedagog vytváří prostředí plné materiálů k objevování a pokusům – ve třídě i venku. Podporuje děti v experimentování, zkoumání přírody, práce s vodou, pískem, rostlinami či technickými prvky. Trénink pozorování probíhá postupně: od sledování přesýpacích hodin, přes pozorování statických předmětů (např. v galerii), až po sledování pohybujících se objektů v přírodě. Na základě pozorování děti kreslí nebo popisují, co viděly, a učí se popisovat změny, které zaznamenaly.

KRP-000-000-PV1-004 – Vymýšlí a zkouší různá řešení problémů a situací.

Pedagog podporuje tvořivé myšlení tím, že umožňuje dětem hledat různé cesty k cíli. Ukazuje, že žádný problém nemá jen jedno správné řešení. Využívá Montessori materiály, které dávají možnost opakování, kombinování a přemýšlení o jiném postupu. Děti jsou vedeny k tomu, aby po dokončení činnosti reflektovaly, jak se jim dařilo a co by příště zkusily jinak.

KRP-000-000-PV1-005 – Volí adekvátní řešení vedoucí k cíli.

Pedagog pomáhá dítěti uvažovat o vhodnosti jednotlivých řešení. Podporuje diskusi o tom, proč něco fungovalo a proč ne. Zpětnou vazbu formuluje popisně a vede dítě k tomu, aby hledalo souvislosti mezi problémem a způsobem, jak ho řešilo. Využívá každodenní situace jako příležitosti k přemýšlení o rozhodnutích a jejich důsledcích.

KRP-000-000-PV1-006 – Tvořivě pracuje s informacemi.

Pedagog vede děti k tvořivému využívání informací z různých zdrojů. Ukazuje, že různé cesty mohou vést ke stejnému cíli (např. při stavbě „římského oblouku“). Při práci s pomůckami praktického života umožňuje dětem zvyšovat obtížnost úkolů – např. plynulejším nebo tišším provedením činnosti. Podporuje každodenní reflexi a sebereflexi – využívá hry a aktivity jako „teploměr nálady“ či sdílení dojmů po činnostech.

KRP-000-000-PV1-007 – Čerpá informace z různých autentických, tištěných a digitálních zdrojů.

Pedagog vede děti k rozlišování zdrojů informací a jejich využívání přiměřeně věku. Ukazuje, že informace lze získat pozorováním, rozhovorem, čtením, sledováním či experimentem. Děti mají přístup k encyklopediím, knihám, kartám, obrázkům a jednoduchým digitálním materiálům. Pedagog pomáhá dětem formulovat otázky a hledat odpovědi prostřednictvím různých médií, přičemž klade důraz na porozumění, nikoli množství informací.

6. 4 Klíčová kompetence sociální (KOS)

Pedagog je průvodcem dítěte v rozvoji sociální zralosti a vztahových dovedností. Sleduje individuální tempo dítěte, reaguje na jeho potřeby a pomáhá mu v orientaci ve vztazích. Vede děti k respektu, spolupráci a odpovědnosti za vlastní chování. Využívá každodenní situace jako příležitosti k učení – při konfliktu, při společné práci, při rozhovoru. Zůstává klidný a důsledný, čímž dává dětem jistotu a stabilitu. Povzbuzuje děti k hledání řešení, nikoli k obviňování.

Zpětnou vazbu formuluje konkrétně, zaměřuje se na proces, nikoli hodnocení osobnosti. Vyhýbá se přehnaným reakcím a používá jazyk popisu, který dítěti umožňuje chápat důsledky a učit se z nich. Jeho cílem je, aby se dítě cítilo být součástí společenství, rozumělo sobě i druhým a dokázalo žít ve vzájemném respektu.

Strategie pedagoga podle očekávaných výsledků učení

KOS-000-000-PV1-001 – Odmítá nevhodné a jemu nepříjemné chování i komunikaci.

Pedagog učí děti rozpoznávat hranice a odmítat chování, které je jim nepříjemné. Zavádí jasná a pochopitelná pravidla třídy, například pravidlo „STOP“, které dává dětem právo ohradit se vůči nevhodnému chování. Vede děti k tomu, aby respektovaly, že mluví pouze jeden a ostatní naslouchají. Podporuje otevřené sdílení a pomáhá dětem hledat způsoby, jak vyjádřit nesouhlas kultivovaně.

KOS-000-000-PV1-002 – Žádá o pomoc vrstevníky či dospělého.

Pedagog vede děti k tomu, aby si nejprve pomáhaly navzájem a teprve poté vyhledaly pomoc dospělého. Podporuje spolupráci, sdílení odpovědnosti a schopnost vnímat, že i druhé dítě může být zdrojem podpory. Vysvětluje, že i „žalování“ může být projevem potřeby ujistit se, že pravidla platí. Reaguje klidně, potvrzuje správnost hledání pomoci a ukazuje, jak rozlišit stížnost od sdílení problému.

KOS-000-000-PV1-003 – Pojmenuje vlastní silné stránky.

Pedagog vede děti k sebepoznání prostřednictvím reflexe a rozhovoru. Pomáhá jim rozpoznat, co se jim daří, co je těší a v čem jsou jedinečné. Vyhýbá se vágním pochvalám typu „ty jsi šikula“, místo toho popisuje konkrétní úsilí nebo postup. Odkazuje dítě k jeho vlastním pocitům z práce (např. „Jak se ti to povedlo?“ „Jsi s tím spokojen?“). Porovnává pouze aktuální výkon dítěte s jeho starším výkonem, nikdy mezi dětmi navzájem.

KOS-000-000-PV1-004 – Projevuje důvěru v sebe sama.

Pedagog podporuje sebevědomí dítěte tím, že vytváří prostředí, kde je bezpečné zkoušet, chybovat i uspět. Umožňuje dítěti převzít odpovědnost za menší úkoly, čímž posiluje jeho pocit kompetence. Zpětnou vazbu zaměřuje na proces a úsilí, ne na hodnocení. Dává dítěti možnost dělat rozhodnutí a nést důsledky v bezpečném rámci třídních pravidel.

KOS-000-000-PV1-005 – Vyjadřuje svůj názor.

Pedagog dává dítěti prostor k vyjádření vlastního názoru a respektuje jeho odlišnost. Učí děti formulovat své myšlenky a pocity bez útoku či obviňování. Rozlišuje mezi názorem dítěte a názorem rodiče a vede dítě k tomu, aby samo rozpoznalo, co si skutečně myslí a cítí. V rozhovorech klade otevřené otázky a aktivně naslouchá, čímž posiluje důvěru ve vlastní hlas dítěte.

KOS-000-000-PV1-006 – Chová se empaticky a projevuje ohleduplnost k druhým.

Pedagog rozvíjí empatii skrze pozorování, rozhovor a společné činnosti. Vede děti k péči o sebe, o prostředí, o zvířata i o druhé děti. Podporuje situace, kdy si děti navzájem pomáhají a učí se vnímat potřeby druhých. Modeluje empatické chování – reaguje klidně, popisuje pocity („Vidím, že se zlobíš...“) a ukazuje, jak reagovat s ohledem.

KOS-000-000-PV1-007 – Rozlišuje vhodné a nevhodné chování.

Pedagog využívá každodenní situace k vysvětlení důsledků chování. Pomáhá dětem chápat, že chování má své následky, a že pravidla třídy chrání každého. Rutiny a opakující se rituály dávají dětem jistotu a rámec, ve kterém se mohou svobodně pohybovat. Při porušení pravidel reaguje klidně a konzistentně, vždy s vysvětlením, proč je pravidlo důležité.

KOS-000-000-PV1-008 – Chová se v souladu se základními společenskými pravidly.

Pedagog vytváří situace, které podporují respekt k druhým lidem a společenským hodnotám. Vede děti k ohleduplnosti, spolupráci a odpovědnosti. Zprostředkovává kontakt se seniory nebo dalšími skupinami, čímž rozvíjí mezigenerační učení a respekt k odlišnostem. Podporuje praktické činnosti, které posilují sociální citlivost (např. pomoc při servírování jídla, péče o prostředí).

6.5 Klíčová kompetence k podnikavosti a pracovní (KPP)

Pedagog je průvodcem dítěte v rozvoji tvořivosti, pracovních dovedností a zodpovědnosti. Pomáhá dítěti rozvíjet iniciativu, plánování a vytrvalost. Zároveň vede dítě k pochopení, že práce je přirozenou součástí života a prostředkem k radosti i seberealizaci. Využívá každodenní situace

k rozvoji podnikavosti – jarmarky, společné vaření, péči o prostředí nebo tvoření. Sleduje, jak dítě přistupuje k úkolům, a pomáhá mu hledat rovnováhu mezi svobodou a odpovědností. Podporuje sebereflexi – ptá se dítěte, jak je spokojené se svou prací a co by chtělo přistě změnit. Vede děti k ocenění práce druhých, k finanční gramotnosti a respektu k výsledkům společného úsilí. Vytváří prostor pro experiment, spolupráci i sdílenou radost z dokončeného díla.

Strategie pedagoga podle očekávaných výsledků učení

KPP-000-000-PV1-001 – Přichází s vlastními nápady.

Pedagog vytváří prostředí, kde jsou dětské nápady vítány a uskutečnitelné. Podporuje spontánní tvořivost dětí v různých oblastech – při hrách, tvoření, vaření či výrobě pomůcek. Nápady dětí zaznamenává, vrací se k nim a pomáhá proměnit je ve skutečné činy (např. návrhy na výzdobu, projekty, společné vaření). Vede děti k sebevyjádření, brainstormingu a rozvoji iniciativy.

KPP-000-000-PV1-002 – Navrhuje, co potřebuje k realizaci vlastních činností.

Pedagog vede děti k plánování a zvažování potřeb pro jejich práci. Učí je připravit si pomůcky, zorganizovat prostor a promyslet postup. Při činnostech (např. vaření, pečení, práce v dílně) nechává dítě rozhodnout, co bude potřebovat, a umožňuje mu experimentovat s výběrem nástrojů a materiálu. Tím podporuje odpovědnost za vlastní rozhodnutí a zkušenost s přípravou.

KPP-000-000-PV1-003 – Ke změnám přistupuje jako k příležitostí.

Pedagog ukazuje, že změna je přirozená součást života. V situacích, kdy věci nevyjdou podle plánu, pomáhá dětem hledat nové možnosti a způsoby řešení. Podporuje pružnost myšlení a odvahu zkoušet nové postupy (např. při práci s materiálem nebo organizaci aktivit). Změny vnímá jako příležitost pro růst a posiluje v dětech důvěru, že chyby jsou součástí učení.

KPP-000-000-PV1-004 – Dokáže měnit cesty k dosažení cíle.

Pedagog povzbuzuje děti, aby hledaly různé způsoby, jak dosáhnout cíle. Učí je, že k výsledku může vést více cest, a pomáhá jim přemýšlet o efektivitě a smyslu jednotlivých postupů. Využívá Montessori pomůcky, které umožňují samostatnou kontrolu chyb a opakované pokusy. Dává prostor pro experimentování, čímž podporuje samostatnost a zodpovědnost.

KPP-000-000-PV1-005 – Dokončí, co započalo.

Pedagog pomáhá dítěti pochopit, že dokončení práce má svůj smysl a přináší uspokojení. Využívá pomůcky, které mají jasně daný začátek a konec, což dítěti pomáhá rozvíjet vytrvalost. Podporuje dítě, aby dokončilo činnost vlastním tempem a podle svých možností. Reflektuje s dětmi proces i výsledek (např. rozhovorem nebo prezentací hotového výrobku).

KPP-000-000-PV1-006 – Organizuje a realizuje svoje činnosti.

Pedagog vede děti k sebeorganizaci – učí je plánovat si volný čas, rozvrhnout činnost a nést odpovědnost za své rozhodnutí. Pomáhá jim stanovit si, co chtějí v daném období dělat, a reflektovat, jak se jim to podařilo. V rámci školy děti samostatně plánují aktivity (např. přípravu

svačin, pečení nebo zahradní práce). Tím rozvíjí schopnost řídit vlastní činnost a chápat její širší význam.

KPP-000-000-PV1-007 – Domlouvá se a spolupracuje s ostatními dětmi.

Pedagog vytváří prostředí, kde spolupráce vychází z potřeby a radosti, ne z povinnosti. Podporuje komunikaci mezi dětmi při sdílených činnostech – např. vaření, nákupu, tvoření či společných projektech. Učí děti rozdělit si úkoly, domluvit se a respektovat role druhých. Modeluje respektující komunikaci, ukazuje, jak se ptát, jak nabídnout pomoc a jak přijímat jiný názor.

KPP-000-000-PV1-008 – Spolupodílí se na společných rozhodnutích.

Pedagog zapojuje děti do rozhodování o chodu třídy i společných akcích. Využívá komunitní kruhy, kde se děti učí argumentovat, hledat kompromis a chápat důsledky rozhodnutí. Společné plánování jarmarku, vaření nebo výletů vede k rozvoji zodpovědnosti a spolupráce. Dává prostor každému dítěti vyjádřit svůj názor a podílí se na hledání shody.

KPP-000-000-PV1-009 – Oceňuje práci i úsilí druhých.

Pedagog vede děti k vnímání hodnoty práce – své i cizí. Při společných činnostech zdůrazňuje spolupráci, úsilí a proces, ne jen výsledek. Děti zapojuje do aktivit, kde se učí hodnotit práci jiných s respektem (např. jarmarky, společné pečení nebo úklid prostředí). Rozvíjí finanční gramotnost – děti pracují s reálnými penězi při nákupech, učí se chápat hodnotu věcí a práce. Podporuje vděčnost, vzájemné uznání a ohleduplnost.

6.6 Klíčová kompetence k občanství a udržitelnosti (KOB)

Pedagog je průvodcem dítěte při objevování vztahů mezi člověkem, společností a přírodou. Vede děti k odpovědnému chování, porozumění souvislostem a respektu k druhým i k prostředí. Sleduje potřeby dítěte a pomáhá mu najít rovnováhu mezi svobodou a odpovědností.

Jeho přístup je založen na příkladu – sám se chová ohleduplně, třídí odpad, šetří zdroji, mluví s respektem a zájmem. Pomocí pozorování, rozhovorů a reflexe vede děti k uvědomění si dopadů jejich chování. Podporuje dětskou iniciativu a aktivní účast na životě školy i komunity. Udržuje atmosféru, kde se děti cítí být součástí společenství, chápou své místo ve světě a učí se, že i malý čin může mít velký význam pro druhé i pro planetu.

Strategie pedagoga podle očekávaných výsledků učení

KOB-000-000-PV1-001 – Vyjadřuje pozitivní vztah k živé přírodě ve svém okolí.

Pedagog posiluje vztah dítěte k přírodě prostřednictvím každodenní péče o živé bytosti a prostředí. Ve třídě umožňuje kontakt s rostlinami či zvířetem, o které se děti společně starají. Využívá přirozené situace (např. když se kácí strom nebo mění roční období) k rozhovoru o citech a hodnotě života. Vede děti k pozorování proměn v přírodě, k úctě ke všemu živému a k vnímání, že i malé činy mohou přírodě prospět.

KOB-000-000-PV1-002 – Chová se v souladu s myšlenkami, které směřují k udržitelnému rozvoji.

Pedagog učí děti chápat dopady jejich jednání na okolí. Ukazuje principy šetrného zacházení s věcmi a energiemi (např. třídění odpadu, úspora vody, přiměřená spotřeba jídla). Děti vede k tomu, aby si braly jen tolik, kolik opravdu potřebují, a učí je vnímat hodnotu věcí. Praktické činnosti, jako je třídění odpadu nebo kompostování, zařazuje do běžného chodu třídy. Podporuje diskuzi o tom, jak lze zlepšovat svět kolem nás i drobnými rozhodnutími.

KOB-000-000-PV1-003 – Přijímá zodpovědnost za svá rozhodnutí.

Pedagog vede děti k uvědomění si důsledků jejich jednání a rozhodnutí. Učí je chápat, že lidé jsou ve společnosti navzájem propojeni a jejich práce i činy na sebe navazují. Pomáhá dětem rozlišovat povolání a role, které se vzájemně doplňují. Při řešení situací dává dítěti prostor přemýšlet o volbách, které udělalo, a podporuje jeho schopnost nést zodpovědnost v přiměřené míře.

KOB-000-000-PV1-004 – Přispívá k fungování společenství v mateřské škole.

Pedagog zapojuje děti do rozhodování o společných aktivitách, čímž posiluje jejich pocit sounáležitosti a spoluodpovědnosti. Při jarmarcích nebo společných akcích umožňuje dětem podílet se na rozhodování o využití výdělku, např. jakou část věnovat na charitu a jakou na potřeby třídy. Podporuje spolupráci, vzájemnou pomoc a zapojení každého dítěte do společného dění.

KOB-000-000-PV1-005 – Respektuje dohodnutá pravidla a práva druhých.

Pedagog vytváří prostředí, kde jsou pravidla srozumitelná a spoluvytvářena s dětmi. Dbá na jejich důsledné dodržování, ale zároveň dává prostor k vysvětlení a pochopení jejich smyslu. Učí děti, že pravidla nejsou omezující, ale chrání práva každého. Pomáhá dětem rozpoznat, jak jejich chování ovlivňuje ostatní, a vede je k respektu k odlišnostem.

KOB-000-000-PV1-006 – Identifikuje nespravedlnost a učí se na ni reagovat.

Pedagog vede děti k aktivnímu zájmu o dění kolem sebe – od vlastního koberce až po širší svět. Pomáhá jim uvědomovat si souvislosti: nejdříve ve třídě, poté ve škole, obci, České republice a dále na planetě. Využívá aktivity jako „Moje místo ve vesmíru“, kde dítě zkoumá, kdo je, kam patří a kam směřuje. Děti zapojuje do mezigeneračního setkávání – např. návštěvy domova seniorů, kde pomáhají, hrají hry a učí se úctě k jiným generacím. Pedagog sleduje vlastní přístup, aby nemanipuloval, ale vedl děti k upřímnosti, pravdě a rovnováze mezi svobodou a zodpovědností. Na třídních kruzích s dětmi otevírá témata spravedlnosti, odlišností a respektu k druhým.

6. 7 Klíčová kompetence kulturní (KKT)

Pedagog rozvíjí u dětí vnímavost k umění, kultuře a rozmanitosti světa. Pomáhá jim chápat, že kultura je součástí každodenního života a prostředkem pro vyjádření i porozumění druhým. Strategie pedagoga podporují dětskou tvořivost, autentické prožívání uměleckých podnětů a respekt k osobnostní a kulturní různorodosti.

Strategie pedagoga podle očekávaných výsledků učení

KKT-000-000-PV1-001 – Má povědomí o kultuře, umění a o kulturním dění ve svém okolí.

Pedagog seznamuje děti s kulturou a uměním prostřednictvím přímého kontaktu. Organizuje návštěvy muzeí, výstav, divadelních představení, koncertů nebo veřejných uměleckých akcí. Děti poznávají umělecká díla i kulturní památky přímo na místě (in situ). Pedagog zprostředkovává také setkání s autory, historiky či umělci a navštěvuje s dětmi knihovnu, kde se účastní autorských čtení. Děti se učí, že kultura je přirozenou součástí jejich života i prostředí, v němž žijí.

KKT-000-000-PV1-002 – Reaguje autenticky na umělecké a kulturní podněty.

Pedagog podporuje děti v autentickém prožívání a vyjadřování reakcí na umělecká díla. Vede je k popisu vlastních pocitů, dojmů a emocí, které při kontaktu s uměním vznikají. Podporuje otevřenou diskusi o různých pohledech na umění a rozvíjí schopnost dětí reflektovat vlastní zkušenost. Učí je, že každý může vnímat umělecké dílo jinak a že všechny prožitky mají stejnou hodnotu. Proces reflexe probíhá prostřednictvím rozhovorů, sdílení a výtvarného či dramatického zpracování zážitku.

KKT-000-000-PV1-003 – Zapojuje se do tvůrčích činností.

Pedagog vytváří prostor pro spontánní tvorbu a vyjadřování. Nezasahuje do procesu tvorby dítěte, nehodnotí a neopravuje výsledek. Respektuje individuální výraz dítěte a jeho jedinečný způsob zpracování tématu. Podporuje vnitřní motivaci k tvorbě a vnímání tvořivého procesu jako prostředku radosti, nikoli výkonu. Umožňuje dětem tvořit různými materiály, technikami a formami – výtvarně, hudebně, dramaticky i pohybově.

KKT-000-000-PV1-004 – Přijímá osobnostní, kulturní, náboženské a jazykové rozmanitosti ostatních.

Pedagog rozvíjí v dětech citlivost k rozmanitosti a respekt k odlišnostem. Vytváří prostředí, kde jsou všechny děti přijímány bez ohledu na jazyk, kulturu, víru nebo tělesné rozdíly. Využívá rozhovory, příběhy a společné projekty k otevírání témat kulturní a osobní identity. Modeluje respektující chování a učí děti, že rozmanitost je přirozená a obohacující součást života. Podporuje vnímání odlišností jako příležitosti k porozumění a spolupráci.

6.8 Klíčová kompetence digitální (KDI)

Pedagog vede dítě k porozumění digitálním technologiím jako nástroji pro poznávání, tvoření i komunikaci. Rozvíjí informatické myšlení, schopnost rozlišovat přínosy a rizika technologií a podporuje vědomé, bezpečné a tvořivé využívání digitálních nástrojů. Strategie pedagoga směřují k propojení digitálního světa s reálnými zkušenostmi dítěte, aby technologie byly prostředkem, nikoli cílem učení.

Strategie pedagoga podle očekávaných výsledků učení

KDI-000-000-PV1-001 – Využívá digitální technologie k badatelským činnostem a poznávání světa kolem sebe.

Pedagog vede děti k tomu, aby technologie používaly jako nástroj pro bádání, ověřování a poznávání. Děti plánují trasy v mapách – v tištěné podobě i v digitální aplikaci, učí se orientovat, vyhodnocovat údaje a porovnávat je s realitou. Při vycházkách fotí rostliny nebo zvířata a pomocí aplikací ověřují jejich druh. Pedagog podporuje srovnávání zjištěných informací s encyklopediemi, knihami i vlastní zkušeností. Cílem je pochopit, že technologie jsou doplňkem k přímému pozorování, nikoli jeho náhradou.

KDI-000-000-PV1-002 – Rozlišuje přínosy a rizika používání digitálních technologií.

Pedagog otevírá s dětmi rozhovor o tom, jak digitální technologie pomáhají, ale také kde mohou být rizikové. S dětmi pojmenovává pojmy jako digitální hygiena, bezpečí na internetu či čas strávený u obrazovky. Vysvětluje, jak se zachovat při setkání s nevhodným obsahem a jak vyhledat pomoc. Děti se učí rozpoznávat, kdy technologie přináší radost a kdy už ubírají čas jiným aktivitám.

KDI-000-000-PV1-003 – Uplatňuje informatické myšlení, pracuje s algoritmy.

Pedagog využívá běžné situace k rozvoji logického a informatického myšlení. Děti se učí vytvářet posloupnosti a sled kroků při každodenních činnostech (např. při prostírání stolu, oblékání, pečení nebo přesazování rostliny). Hrají hry typu „robot a navigátor“, kde jedno dítě dává druhému přesné pokyny („dva kroky vpřed, otoč se doprava“), nebo vytvářejí „recepty“ a „návody“ ke svým činnostem. Tvořivé a pohybové aktivity rozvíjejí algoritmické myšlení přirozeně – například při plánování tanečních kroků, výtvarného postupu nebo stavby z kostek. Děti se učí kontrolovat své kroky, opravovat chyby a hledat efektivnější postupy.

7. Vzdělávací obsah a integrované bloky

Vzdělávací obsah vychází z pěti vzdělávacích oblastí RVP PV a kurikula Montessori pedagogiky. Montessori metoda staví na několika základních pilířích. Těmi jsou:

- svobodná volba práce
- polarizace pozornosti
- senzitivní období
- připravené prostředí

Naším cílem je dítě, které bude zodpovědné za své chování a za svou práci, bude respektovat ostatní i sebe samo, bude sebevědomé, zvládne komunikaci s vrstevníky i dospělým, řekne si o pomoc, zná své možnosti, věří si a bude umět vyjádřit svůj názor. Orientuje se v prostředí, ve kterém se denně nachází. Ve skupině panuje důvěra, děti si dokáží vzájemně naslouchat, podpořit se a pomoci si.

K dětem přistupujeme respektujícím způsobem. Děti netrestáme ani nechválíme. Naopak hovoříme o jejich práci, o jejich výkonech, popisujeme situaci, říkáme si, co se jim povedlo a učíme je zdravému sebehodnocení. Místo trestů používáme přirozeného důsledku, kdy dítě pozná následky svých činů.

Děti neškatulkujeme, ale snažíme se v každém najít jeho vnitřní motivaci k tomu, aby bylo samo se sebou spokojené, mělo radost ze svého úspěchu. Jejich úspěchy oceňujeme povzbuzením a společnou radostí. Děti sami poznají, kdy se jim něco povedlo a kdy naopak. Cílem je, aby každé dítě cítilo z vlastního úspěchu vnitřní uspokojení bez ohledu na učitele nebo rodiče a jejich vnější hodnocení. Je důležité dělat věci pro sebe, ne pro hodnocení. Na chyby nebo neúspěchy neupozorňujeme, ale společně se snažíme chybu odstranit, vše popisujeme. Pro udržení kázně používáme společně vymyšlená pravidla, která dodržují všichni včetně učitelů. Ve třídě, kde fungují společná pravidla, panuje větší klid, děti znají nastavené hranice, přistupují k sobě rovnocenně. Mezi takovými dětmi nevzniká zbytečná soutěživost ani nadřazenost, naopak funguje spolupráce a vzájemné pochopení a pomoc.

Vzdělávací obsah je realizován prostřednictvím pěti integrovaných bloků, které nejsou časově pevně ohraničené a přizpůsobují se aktuálním potřebám a zájmům dětí.

I. Cvičení praktického života

Cvičení praktického života jsou základem Montessori přístupu. Přinášejí dětem zkušenosti z běžných denních činností. Takto získané zkušenosti rozvíjejí smysly, jemnou motoriku a zároveň psychickou výbavu, jako je sebedůvěra, soustředění, nezávislost, samostatnost nebo vnímání řádu. Dítě se těmito cvičeními učí pečovat o svou osobu, ostatní živé bytosti i okolní prostředí.

Aktivita praktického života umožňuje adaptaci na školní prostředí už v předškolním věku. Navazují na činnosti, které děti znají z domova a vytvářejí pocit jistoty v neznámém prostředí. Přípravná

třída dětem umožňuje osamostatnit se a získat jistotou ve školním prostředí vykonáváním reálných činností.

Činnosti praktického života mají jednotný postup a organizaci, dítě rozvíjí pracovní návyky, díky přípravě činnosti, postavené na vlastní volbě, cílené a soustředěné práci a dokončení této práce spojené s kontrolou a úklidem. Tento postup je základem pro mentální učení, ale také rozvoj vůle a vytrvalosti.

Každý materiál, pomůcka či cvičení plní přímé i nepřímé cíle. Přímé cíle naplňují potřeby dítěte – třeba převléknout se, obout se, najíst se přílborem. Mnohem důležitější jsou však nepřímé cíle, díky nimž získává senzomotorické zkušenosti, rozvíjí koordinaci oko-ruka i celého těla, zpřesňuje pohyby, prohlubuje soustředění, rozvíjí matematické představy, připravuje se na psaní, rozvíjí jazykovou logiku a slovní zásobu.

A. Mezi přípravná cvičení pro pohyb a koordinaci řadíme chůzi v prostoru i po linii, přenášení stolu, židle, kbelíku, konvice, nůžek; rozmotávání i smotávání pracovních podložek a koberečků; otevírání a zavírání krabiček, dóz, sklenic, dveří; skládání; přesypání; přelévání; třídění a párování.

B. K péči o vlastní osobu děti mají k dispozici zapínací rámy (knoflíky, patentní knoflíky, zip, suchý zip, háčky, zavírací špendlíky, přezky nebo mašle). Patří sem aktivity mytí rukou a osobní hygienu, praní prádla, stolování, oblékání a obouvání apod.

C. Mezi aktivity spojené s péčí o prostředí patří utírání prachu, zametání, mytí povrchů a nádobí, zalévání a aranžování květin, péče o zvířata, třídění odpadu, péče o druhé (pomoc dětem i dospělým).

D. Cvičení ladtosti a zdvořilosti ukotvují formou hry a zaměřené pozornosti zásady etikety: pozdravy; poděkování; jak se omluvit; požádat o pomoc; jak si něco půjčit; přivítat a pohostit návštěvu; vyjádřit emoce; zvládnout konflikt; jak se vysmrkat; zvládnout hygienu po toaletě; čištění zubů; prostírání stolu a stolování.

E. Cvičením různých forem pohybu dítě poznává význam logické analýzy a syntézy pohybů, zpřesňuje svou hrubou motoriku, respektuje řád činnosti i řád jazyka. Sem patří chůze po linii a cvičení ticha a nehybnosti. Nácvik probíhá dle senzitivních období, každá pomůcka je ve třídě pouze v jednom vyhotovení. Učitel/ průvodce předvádí činnosti v tichu, aby se dítě mohlo soustředit pouze na to, co vidí (rozvoj jazyka probíhá ve všech ostatních činnostech). Kontrolu chyby má v sobě integrován materiál samotný. Materiál také zdokonaluje dovednost, která je nezbytná pro zvládnutí navazující činnosti.

F. Mezi cvičení kontroly pohybu patří všechny lokomoční činnosti (chůze, běh, skoky, poskoky, lezení), nelokomoční činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (gymnastická cvičení, míčové hry, posilování středu těla, turistika, ...). Manipulační činnosti a úkony s pomůckami, předměty, nástroji, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním. Zdravotně zaměřená cvičení – vyrovnávací, protahovací, uvolňovací a dechová cvičení). Všechny tato cvičení jsou zařazována denně, když se děti věnují pohybovým aktivitám ve třídě, na školní zahradě či během vycházek do okolí.

Veškeré aktivity praktického života vedou k rozvoji soběstačnosti a sebevědomí dítěte skrze naplnění motto Montessori metody: *Pomoz mi, abych to dokázal sám.*

Činnosti vedoucí k naplnění očekávaných výsledků učení

Obsah / činnost	Postupy a strategie	Kódy OVU	Přesné znění OVU	KK	Využívané pomůcky
Péče o vlastní osobu – oblékání, hygiena, stolování	Demonstrace v tichu, opakování, samostatnost	DJT-PZI-000-PV1-001; DJT-PZI-000-PV1-003; DJT-OZD-000-PV1-001	Zvládá sebeobsluhu. Využívá příležitosti k samostatnosti. Má osvojené základní hygienické návyky.	KPP, KOS	zapínací rámy, umyvadlo, nádobí, nábytek ve třídě, valcha, kbelík, kartáč, hadr, ...
Příprava svačiny a péče o vlastní potřeby	Volba práce, respekt k potřebám dítěte	DJT-TSB-000-PV1-004; DJP-SAE-000-PV1-001	Naplní své biologické potřeby. Odloučí se od rodičů a je aktivní bez jejich opory.	KOS	svačínový koutek
Přelévání, přesypání, práce pinzetou	Izolace obtížnosti, kontrola chyby	DJT-PHJ-000-PV1-003; DJT-PHJ-000-PV1-004	Koordinuje pohyby těla, ruky a oka. Ovládá jemnou motoriku.	KKU	pipety, pinzety, kleště, naběračky, lžice, kapátka, trychtýř, odměrný válec
Grafomotorická příprava	Opakování, práce od jednoduchého ke složitějšímu	DJT-PHJ-000-PV1-005	Zvládá základy grafomotoriky.	KKU	kovové tvary, tužky, štětce, houby
Chůze po linii a cvičení ticha	Seberegulace, rytmus	DJT-PHJ-000-PV1-006; DJT-PHJ-000-PV1-007	Sladí pohyb s rytmem. Vykonává jednoduchý pohyb podle vzoru.	KOS	linie, zvoneček, nádobka s vodou, skleněnka v mističce
Pohybové hry a pobyt venku	Přirozený pohyb, svobodná volba	DJT-PHJ-000-PV1-001; DJT-PHJ-000-PV1-002; DJT-PHJ-000-PV1-008; DJT-FZD-000-PV1-001; DJT-FZD-000-PV1-002	Zvládá pohybové dovednosti, vyhledává pohyb, prokazuje vytrvalost a překonává překážky.	KPP	překážková dráha, přírodní prostředí - zahrada a les
Práce s nástroji a materiály	Praktická zkušenost, bezpečnost	DJT-PZI-000-PV1-002; DJT-OZD-000-PV1-003	Zvládá pracovní úkony s nástroji. Chová se bezpečně a používá ochranné pomůcky.	KPP	šroubováky, kladívka, pilka, louskáček na ořechy, jehla a nit, ostrý nůž, ...
Péče o prostředí	Odpovědnost za komunitu	DAS-ZPO-000-PV1-002; DAS-ZPO-000-PV1-005; DDS-ZEH-000-PV1-002	Udržuje pořádek. Pečuje o rostliny a živočichy. Zachází šetrně s pomůckami.	KOB	koště, konev, ...
Lekce zdvořilosti	Modelování situací	DDS-ZEH-000-PV1-001; DDS-ZEH-000-PV1-003; DDS-ZEH-000-PV1-004	Chová se zdvořile. Spolupodílí se na tvorbě pravidel. Dodržuje pravidla.	KKK	komunitní kruh

Emoční gramotnost	Reflexe, práce s emocemi	DJP-SAE-000-PV1-002; DJP-SAE-000-PV1-003; DJP-SAE-000-PV1-005; DJP-SAE-000-PV1-006	Orientuje se v emocích, vhodně je projevuje, přijímá ocenění a vyrovná se s neúspěchem.	KOS	karty emocí, hry, společný prostor
Budování vztahů	Vrstevnické učení	DJP-SAE-000-PV1-004; DDS-ASO-000-PV1-002; DDS-ASO-000-PV1-005	Navazuje citové vazby, začlení se do skupiny a navazuje přátelství.	KOS	společné projekty se staršími dětmi (6-12 let)
Adaptace a sociální role	Spolupráce, odpovědnost	DDS-ASO-000-PV1-001; DDS-ASO-000-PV1-003; DDS-ASO-000-PV1-004	Poradí si v nové situaci. Přijímá sociální role. Ovlivňuje společnou činnost.	KOB, KKK	role pomocníka, služba k přípravě svačiny a oběda
Mírový koutek a řešení konfliktů	Mediace, dialog	DDS-ZEH-000-PV1-005; DJT-OZD-000-PV1-002	Přijímá kompromisy, řeší konflikty dohodou. Rozlišuje, co zdraví prospívá a škodí.	KOS	mírový koutek (tácek nebo stolek)

II. Smyslová výchova

Smyslové materiály v Montessori pedagogice vedou k rozvoji abstraktního myšlení pomocí lidských smyslů. Jsou navrženy tak, aby rozvíjely a zjemňovaly schopnost dítěte vnímat a pozorovat, přemýšlet a zdůvodňovat si souvislosti. Děti se učí fyzické vlastnosti věcí skrze zrakový, sluchový, čichový, chuťový a kinestetický smysl. Tyto dětem slouží k budování slovní zásoby při popisování a kategorizování světa kolem nás. Pomocí podrobného zkoumání okolního prostředí se vytváří podmínky pro intelektuální růst. Smyslové pomůcky intelekt, srozumitelnost a řád výrazně formují. Jsou srovnány v otevřených policích v logickém sledu od nejjednoduššího k nejsložitějšímu.

Základní principy práce se smyslovým materiálem je: izolace jedné vlastnosti (výška, šířka, délka); práce s chybou; třístupňová výuka; ohraničenost (hranice); kontrast; párování; estetické kvality materiálu.

Smyslový materiál je rozdělen do jednotlivých oblastí na:

A. Zrakové vnímání: poznávání dimenzí (válečky s úchyty; růžová věž; hnědé schody; červené tyče), poznávání barev a rozlišování odstínů (barevné destičky), poznávání tvarů (geometrická komoda, botanická deska).

B. Sluchové vnímání: zvukové válečky a metalofon

C. Hmatové vnímání: vnímání povrchů (hmatové destičky), vnímání hmotnosti (hmotnostní krabičky).

D. Stereognostické vnímání (prostorové): geometrická tělesa; třídění (semínka); stereognostický sáček

E. Čichové vnímání: čichové lahvičky

F. Chuťové vnímání: chuťové lahvičky

G. Pokročilý materiál: konstruktivní trojúhelníky, barevné válečky bez úchytů, vrstvené tvary, binomická, případně trinomická krychle, dekanomický čtverec.

Veškerý smyslový materiál vede děti k pochopení pojmů a připravuje je na věk objevitelů a vědců, ale především k sociální vnímavosti.

Činnosti vedoucí k naplnění očekávaných výsledků učení

Obsah / činnost	Postupy a strategie	Kódy OVU	Přesné znění OVU	KK	Pomůcky
Zrakové rozlišování rozměrů a velikostí	Gradace, porovnávání, třídění	DJP-MOP-000-PV1-001; DJP-MOP-000-PV1-002	Určí a využije pravidelnosti, rytmus a zákonitosti. Vyhledá společné znaky, podobnosti a rozdíly.	KKU	Růžová věž, hnědé schody, červené tyče, válečky s úchyty a barevné válečky bez úchytů
Rozlišování barev a tvarů	Tříkroková lekce, pojmenování, třídění	DJP-MOP-000-PV1-003	Rozpozná a pojmenuje charakteristické rysy předmětů či jevů.	KKK	Barevné destičky, geometrická komoda, geometrická tělesa
Hmatové vnímání	Izolace smyslu, práce poslepu	DJT-TSB-000-PV1-003	Rozlišuje pomocí všech smyslů.	KKU	Hmatové destičky, tajemný sáček, látky, hmotnostní krabičky
Sluchové rozlišování	Porovnávání zvuků, párování	DJT-TSB-000-PV1-003; DJP-JAR-000-PV1-005	Rozlišuje pomocí sluchu. Sluchově rozlišuje různé zvuky.	KKU	Zvukové válečky, metalofon
Čichové a chuťové vnímání	Smyslové experimentování	DJT-TSB-000-PV1-003	Rozlišuje pomocí všech smyslů.	KKU	Čichové dózy, ochutnávky
Smyslové třídění a klasifikace	Analýza, porovnávání, kategorizace	DJP-MOP-000-PV1-004; DJP-MOP-000-PV1-005; DJP-MOP-000-PV1-006	Rozpozná možné a nemožné situace. Rozlišuje příčinu a důsledek. Pracuje s podmínkami v zadání.	KRP	Klasifikační karty, geometrická komoda
Konstrukční a prostorové skládání	Analýza a syntéza	DJP-MOP-000-PV1-007; DJP-MOP-000-PV1-008	Využívá myšlenkovou analýzu a syntézu. Uplatňuje konstrukční myšlení.	KRP	Geometrická tělesa, stavebnice
Strategické hry a hledání vztahů	Objevování souvislostí, pokus–omyl	DJP-MOP-000-PV1-009	Využívá analogii a jednoduchou strategii při hře.	KRP	Logické hry, puzzle, Římský oblouk
Kontrola chyby a ověřování správnosti	Samostatná kontrola práce	DJP-MOP-000-PV1-010	Ověří správnost řešení.	KKU	Montessori pomůcky s kontrolou chyby
Vnímání vlastního těla	Pozorování, pohybová cvičení	DJT-TSB-000-PV1-001; DJT-TSB-000-PV1-002	Orientuje se na svém těle. Zachovává správné držení těla.	KOS	Siluetu těla, zrcadlo, elipsa - linie

III. Jazyková oblast

Komunikace je jednou ze základních lidských tendencí. Jazyk je nejdůležitějším prostředkem vyjádření myšlenek a pocitů. Je nástrojem naší inteligence, plní sociální funkci a tvoří základ našeho vztahu k ostatním lidem. Ve škole dbáme na běžnou všední komunikaci mezi dětmi i mezi učiteli/ průvodci a dětmi. Děti se učí přirozeně různým komunikačním strategiím a technikám kultivovaného projevu. Zásadní je tedy vliv pedagoga a zároveň působení skupiny a také starších dětí ve věku 6-12 let, které sdílí s předškoláky společné prostory (Petrovy Kameny, Jídelna, šatny, školní zahrada, hřiště). Reálné události slouží jako komunikační cvičení, hledáme různá řešení daných situací a dbáme na kulturu projevu.

Děti předškolního věku se týká již jen senzitivní období rozvoje čtení, které probíhá mezi 4,5 – 5,5 rokem věku dítěte (senzitivní období pro rozvoj mluvení je od 0 do 3,5 let a senzitivní období pro rozvoj psaní je ve věku 3,5 – 4,5 roku věku dítěte). V tomto období mají děti enormní zájem o vizuální symboly. Také v polích s jazykovým materiálem je vše uspořádáno od jednoduššího ke složitějšímu. Mluvením dítě vyjadřuje své potřeby a ovlivňuje svět kolem sebe, psaním vyjadřuje své myšlenky, čtením interpretuje myšlenky druhých. Tato dovednost je pro mozek již pokročilou.

A. Mluvený jazyk: Děti rozvíjejí řečové a receptivní schopnosti (vnímání, naslouchání, pozorování) a produktivní jazykové dovednosti (výslovnost, tvorba pojmů, mluvní projev, vyjadřování). Děti jsou vedeny ke korektní výslovnosti, procvičování mluvidel a sluchu. Vedeme děti k dovednosti naslouchat, ne jen poslouchat. Dbáme na bezpečné klima třídy, aby děti získaly sebevědomí v komunikaci (komunitní kruh v pondělky pravidelně zaměřen na sdílení a denně před obědem zaměřen na reflexi). Děti mají dostatek příležitostí ke komunikaci ve dvojicích, menší i větší skupině; Děti pracují s emocemi i neverbální komunikací. Průvodci pomáhají dětem s řešením konfliktů, podporují nácvik mluvení před obecností, vedou děti ke komunikaci činem. Pomůcky pro rozvoj jazyka cílí na rozšíření slovní zásoby, kategorizaci a rozvoj komunikačních dovedností. Nepřímým cílem je sebevyjádření dětí, příprava na vyjadřování písmem a porozumění čtenému.

Materiály: Obohacení slovní zásoby při vyprávění, běžných rozhovorech, čtení knih, , dramatizacemi, návštěvami kulturních akcí a památek, zpěvem s důrazem na slova a rytmus. Barevně kódované kartičky k rozšíření slovní zásoby, nejprve v párech s trojrozměrným předmětem, protože jsou méně abstraktní, pak až s obrázkem (hláskovací komoda, sady ke kategorizaci světa – sady kartiček s nářadím, ovocem, zeleninou, vybavením hřiště, zvířata, rostliny, části těla obratlovců, kontinenty, ...). Základní metodou práce s obrázky je přiřazování, párování, třídění a kombinování. Samostatnou oblastí práce s jazykem jsou Zvukové hry, které slouží k procvičení sluchu, vnímání fonémů a jejich následností ve slově jejichž záměnou se mění význam (pes/les).

B. Psaní: Příprava na psaní cvičením praktického života a smyslové výchovy (špetkový úchop, uvolněné zápěstí, koordinace oko-ruka, postup zleva doprava).

Materiály: Smírková písmena (dítě se učí zvuku i tvaru písmene pouhým hmatem, tahem do sypkého materiálu, křídou na tabulku a nakonec tužkou na papír). Pohyblivá abeceda (spojení

písmen do slov – analýza a syntéza zvuků). Kovové tvary (držení tužky, plynulost, přesnost, respektování hranic).

C. Čtení: Čtení je interpretací myšlenek pomocí grafických znaků. Nejde o čtení, pokud dítě zná písmena, ale zatím nenalézá za jejich kombinací význam.

Materiály: Denní předčítání knih, básniček, zpěv písniček, vyprávění příběhů vedou děti k porozumění slyšeného textu. Na konkrétním materiálu postupujeme od čtení slov, ke čtení vět (tříslóžkové karty, fonetické a fonogramatické čtení, ...). Děti objevují logiku jazyka, připravují se na práci s druhy slov i sémantikou (synonyma, homonyma, antonyma, ...). Čtení pomáhá rozvoji myšlení, rozšiřuje jazyk sociální a stává se nepřímou přípravou na gramatiku.

Činnosti vedoucí k naplnění očekávaných výsledků učení

Obsah / činnost	Postupy a strategie	Kódy OVU	Přesné znění OVU	KK	Pomůcky
Rozvoj slovní zásoby a klasifikace pojmů	Tříkroková lekce, pojmenování, rozhovor	DJP-JAR-000-PV1-002; DJP-JAR-000-PV1-003	Pozná a pojmenuje osoby, zvířata, věci a jevy. Používá slova ve správném tvaru a gramaticky správně formuluje věty.	KKK	klasifikační karty, obrázky, reálné běžné situace mezi dětmi i dospělými v celé škole
Výslovnost, dech a práce s hlasem	Říkadla, jazykové hry, dechová cvičení	DJP-JAR-000-PV1-001	Správně vyslovuje většinu hlásek, ovládá dech, tempo a intonaci řeči.	KKK	říkadla, obrázkové karty, brčko, pítko
Fonematické hry a sluchové rozlišování	Analýza a syntéza hlásek, práce se zvukem	DJP-JAR-000-PV1-005; DJP-JAR-000-PV1-006	Sluchově rozlišuje různé zvuky, pozná první hlásku ve slově. Rozpozná rým, rytmičuje.	KKU	smrková písmena, předměty, hláskovací komoda, hláskové hry
Zapamatování a reprodukce textů	Přednes, opakování, práce s pamětí	DJP-JAR-000-PV1-004	Zapamatuje si krátké texty a dokáže je reprodukovat.	KKU	básničky, říkadla
Vyprávění a reprodukce příběhů	Aktivní naslouchání, sdílení, interpretace	DJP-JAR-000-PV1-007	Vypráví jednoduchý děj.	KKK	obrázkové sekvence, paměťové hry (kimovy hry s předměty v pytlíčku)
Práce s instrukcí	Postup od konkrétního k abstraktnímu	DJP-JAR-000-PV1-008; DJP-JAR-000-PV1-009	Postupuje podle slovních i obrazových instrukcí. Formuluje instrukce a předá je ostatním.	KKK, KOS	pracovní karty, responzivní hry
Jazyky světa a kulturní rozmanitost	Kosmické příběhy, mapy, poslech	DJP-JAR-000-PV1-010	Rozliší český jazyk od jiných jazyků.	KOB	mapy, zvukové ukázky, české i cizojazyčné písně a říkadla

Předčtenářské aktivity a práce s knihou	Volba knihy, předčítání, reflexe	DJP-PDO-000-PV1-001; DJP-PDO-000-PV1-002	Vybere si knihy podle svého zájmu. Rozumí předčítanému textu a soustředěně sleduje děj.	KKK	dětská knihovna
Analýza příběhu a čtenářské myšlení	Diskuse, kladení otázek, interpretace	DJP-PDO-000-PV1-003; DJP-PDO-000-PV1-004	Analyzuje děj a jednání postav. Předvídá děj a vymýšlí alternativní konec příběhu.	KRP	příběhové knihy
Symbyoly, znaky a piktogramy	Pozorování prostředí, práce se symboly	DJP-PDO-000-PV1-005	Rozlišuje některé symboly, piktogramy a znaky a rozumí jejich významu.	KKU	kartičky symbolů
Sdílení čtenářského zážitku	Reflexe, komunitní kruh	DJP-PDO-000-PV1-006	Reflektuje čtenářský zážitek a sdílí ho s ostatními.	KKK, KOS	knihy, obrázky, předměty, fotografie
Tvůrčí vyprávění a tvorba příběhů	Otevřené úlohy, imaginace, storytelling	DJP-PFT-000-PV1-001; DJP-PFT-000-PV1-002	Vyjadřuje své představy různými způsoby. Využije příležitosti a materiály pro vyjádření fantazie.	KRP, KKK	příběhové karty, loutky
Dramatizace a role	Prožitkové učení, hra v roli	DDS-ZKV-000-PV1-002	Vyjadřuje se pomocí dramatizace a přijímá různé role při dramatických činnostech.	KKK, KOS	kostýmy, rekvizity, loutky
Výtvarné ztvárnění představ	Volná tvorba, experiment	DDS-ZKV-000-PV1-003	Zachytí autenticky své představy a prožitky různými výtvarnými prostředky a technikami.	KKU, KPP	výtvarný materiál

IV. Matematická oblast

Matematické myšlení je lidskou přirozeností, proto je cílem v naší škole vzbudit v dětech lásku k matematice. Vycházíme z každodenních situací, které oslovují matematické myšlení. K matematickým aspektům patří rozlišování sebe a ostatního, vnímání délky, šířky a výšky, porovnávání velikostí a forem, dimenzí a experimentování. Veškeré materiály jsou založeny na smyslovém vnímání, které vede od konkrétního k abstraktnímu. Skrze manipulaci si děti osvojují matematické koncepty. Pomůcky převádějí nevědomou a nestrukturalizovanou informaci do struktury matematického systému.

Matematické materiály se předvádí v tomto pořadí:

- *Úvod do množství* – kdy se dítě učí co je určité množství
- *Úvod do symbolů* – kdy se seznamuje s psaným symbolem
- *Spojení množství a symbolu* - obeznámí se s určitou intelektuální kombinací (asociace)
- *Opakování* – možnosti cvičení vyučovaného konceptu (upevňuje matematické koncepty a procesy, ale vždy přináší i něco nového)
- *Test* – dítě kontroluje sebe sama při používání materiálu, používá materiál po ukázce učitelem/ průvodcem, procvičuje na věcech ve svém okolí

Matematický materiál je zhmotněním matematických představ a aritmetických procesů. Pokud dítě pracovalo s materiálem dostatečně a ve správném prostředí, stane se samostatným. Seznamujeme dítě se strukturou a funkcí desítkové soustavy, s množstvím a symboly 1-10 a s funkcí 0. Děti se připravují na sčítání a odčítání v tomto oboru.

Materiál:

- *Čísla 1-10*: numerické tyče, hmatové číslice, vřeténka, čísla a puntíky, hra na nulu
- *Desítková soustava*: zlatý perlový materiál, známková hra
- *Části celku*: prožítkové aktivity spjaté se životem (schopnost dělit se s ostatními)
- Další aktivity nejsou povinné, vycházejí z vlastního zájmu dítěte. Jsou založeny na manipulaci a konkretizované abstrakci:
- *Lineární počítání*: barevné perly, Sequinovy tabulky 1 a 2, řetězy
- *Příprava na matematické operace*: hadí hra, proužkové tabule, sčítací a odčítací tabulky
- *Přechod k abstrakci*: malé počítadlo, hierarchie čísel, velké počítadlo
- *Části celku*: senzomotorická práce se zlomkovými kruhy

Činnosti vedoucí k naplnění očekávaných výsledků učení

Obsah / činnost	Postupy a strategie	Kódy OVU	Přesné znění OVU	KK	Pomůcky
Třídění, párování a klasifikace objektů	Manipulace s konkrétním materiálem, třídění podle znaků	DJP-PMP-000-PV1-001	Roztřídí, vybere, spáruje a zkombinuje objekty na základě jejich vlastností.	KKU	třídící materiál, klasifikační karty, geometrická tělesa
Řazení a uspořádání podle kritérií	Gradace, posloupnosti, práce s časovou osou	DJP-PMP-000-PV1-002	Uspořádá objekty podle daných kritérií včetně času.	KKU	časové osy, sekvenční karty
Číslo a množství 1–10	Manipulace s konkrétním materiálem, kontrola chyby	DJP-PMP-000-PV1-003	Určí postupným načítáním po jedné počet konkrétních předmětů od 1 do 6 bez ohledu na jejich rozmístění.	KKU	numerické tyče, vřeténka, barevné perly, zlatý perlový materiál, známková hra
Porovnávání množství a grafické zaznamenání	Pozorování, manipulace, záznam	DJP-PMP-000-PV1-004	Porovná kvantitu na základě manipulace, zaznamená ji graficky pomocí čárek a obdobných symbolů.	KRP	číselné karty, pracovní listy

Geometrické tvary v okolí	Pozorování prostředí, pojmenování, třídění	DJP-PMP-000-PV1-005	Určí charakteristické vlastnosti geometrických objektů v reálném prostředí, rozliší rovinné a prostorové útvary.	KKU	geometrická tělesa, geometrická komoda
Orientace v prostoru a rovině	Praktické situace, pohyb v prostoru	DJP-PMP-000-PV1-006	Orientuje se v prostoru a rovině, rozliší a pojmenuje prostorové vztahy.	KRP	mapky, orientační hry
Sestavování objektů podle předlohy	Analýza a syntéza, práce podle vzoru	DJP-PMP-000-PV1-007	Sestavuje prostorové objekty podle předlohy.	KRP	geometrická tělesa, stavebnice, binomická a trinomická krychle
Měření a porovnávání velikostí	Poměrování, odhad, přímá zkušenost	DJP-PMP-000-PV1-008	Určí míru objektů a porovná je pomocí poměrování.	KPP	měřicí pásky, délkové tyče, dekanomický čtverec
Zlatý perlový materiál a desítková soustava	Přechod od konkrétního k abstraktnímu	DJP-PMP-000-PV1-003; DJP-PMP-000-PV1-004	Rozvíjí chápání množství, čísla a vztahu mezi symbolem a kvantitou.	KKU	zlatý perlový materiál
Matematika v běžném životě	Praktické aplikace, řešení problémových situací	DJP-PMP-000-PV1-001 až 008 (průřezově)	Využívá matematické představy při každodenních činnostech.	KRP, KPP	reálné předměty, přírodniny

V. Rozšiřující oblasti

Rozšiřující oblasti zahrnují veškeré oblasti lidského vědění a navazují na oblasti praktického života, smyslové výchovy, rozšiřují jazykové a matematické kompetence. Jsou zde integrována témata z oblasti biologie, zoologie, zeměpisu, historie, umění, vědy, fyziky i chemie. Propojuje pohybové dovednosti s hudebními, výtvarnými i společenskými tématy. Tato se volí podle aktuální situace, potřeb či zájmu dětí ve třídě.

Oblasti:

Živá a neživá příroda: živé a nikdy živé; rodiny zvířat na statku; zvířata na kontinentech; obratlovci; stavba těla; vývojová stadia

Člověk: lidské tělo a jeho stavba, ochrana zdraví, bezpečí, zdravé životní návyky, činnosti relaxační a odpočinkové, prevence úrazů (hrozící při hrách, pohybu, či dopravních situacích a setkávání s cizími lidmi).

Zeměpis: pevnina a voda, smirkový a barevný globus, mapa světa, mapy kontinentů, vlajky, mapa ČR, naše město/ obec; roční období; hodiny; den – noc

Dějepis: vnímání času a minulosti; rodina dítěte; vnímání a měření času, den, týden, měsíc, rok, kalendář tradic; posloupnosti

Umění: výtvarné; hudební; taneční a pracovní činnosti; dějiny umění

Kultura: etika; náboženství; tradice, jazyky, zvyky, pokrmy v různých zemích světa (jinakost navenek, ale podobnost uvnitř člověka)

Studium rozšiřujících oblastí je spojeno se spoluprací s rodiči a odborníky, s projektovým vyučováním. Děti se účastní pravidelných výprav do přírody, výletů a exkurzí. Všechny tyto oblasti vedou děti k uvědomění těsného spojení člověka se Zemí a všemi formami života a lidské zodpovědnosti za péči o naši planetu.

Činnosti vedoucí k naplnění očekávaných výsledků učení

Obsah / činnost	Postupy a strategie	Kódy OVU	Přesné znění OVU	KK	Pomůcky
Orientace v prostředí školy, obce a regionu	Vycházky, mapování, přímá zkušenost	DAS-PSP-000-PV1-001; DDS-SLK-000-PV1-001	Orientuje se v blízkém prostředí. Pojmenuje místo a zemi, ve které žije.	KOB	mapy, fotografie, glóbusy, puzzle mapy kontinentů i států
Poznávání živé a neživé přírody	Pozorování, klasifikace, badatelské činnosti	DAS-PSP-000-PV1-002; DAS-PSP-000-PV1-003	Pojmenuje a rozlišuje objekty ze živé a neživé přírody. Porovná jejich charakteristiky a vlastnosti.	KKU	karty přírody, přírodniny, modely zvířat i rostlin, nerosty
Přírodní jevy a děje na Zemi	Experiment, pozorování, kosmické příběhy	DAS-PSP-000-PV1-004	Rozpozná a pojmenuje některé jevy a děje na Zemi.	KRB	modely, experimentální materiál
Příroda, technika a člověk	Diskuse, experimentování, objevování souvislostí	DAS-PSP-000-PV1-005	Rozlišuje mezi světem přírody a techniky a vysvětlí jejich význam pro člověka.	KKU	technické modely
Proměny přírody a ročních období	Dlouhodobé pozorování, kalendář přírody	DAS-ZPO-000-PV1-001	Orientuje se v dění a změnách v přírodě a přizpůsobuje se jim.	KKU	kalendář přírody
Ochrana životního prostředí	Praktické činnosti, ekologické projekty	DAS-ZPO-000-PV1-003; DAS-ZPO-000-PV1-004	Jedná s ohledem na ochranu životního prostředí. Rozpozná udržitelné přístupy a uplatňuje je.	KOB	třídící koše, kompostér
Péče o živé organismy	Péče o rostliny a živočichy	DAS-ZPO-000-PV1-005; DAS-ZPO-000-PV1-006	Spolupodílí se na péči o rostliny a živočichy. Respektuje různé formy života.	KOB	zahradka, terárium
Bezpečné chování v běžných situacích	Modelové situace, rozhovor	DAS-BCH-000-PV1-001; DAS-BCH-000-PV1-002	Reaguje na bezpečnostní pokyny. Rozpozná nebezpečí a ví, jak se jim vyhnout.	KOS	obrázky situací

Doprava a pohyb v obci	Praktický nácvik, dopravní hry	DAS-BCH-000-PV1-003	Jedná bezpečně na komunikacích a v dopravních prostředcích.	KOS	dopravní značky
Ochrana v rizikových situacích	Simulace, nácvik reakcí	DAS-BCH-000-PV1-004	Zná způsoby ochrany v některých nebezpečných situacích.	KOS	modelové scénáře
Tradice, kultura a rozmanitost světa	Slavnosti, příběhy, mezipředmětové projekty	DDS-SLK-000-PV1-002; DDS-SLK-000-PV1-003	Spolupodílí se na udržování regionálních tradic. Přijímá rozmanitost lidí jako přirozenou.	KOS	kulturní artefakty
Bezpečí v kontaktu s lidmi	Diskuse, dramatizace	DDS-SLK-000-PV1-004; DDS-SLK-000-PV1-005	Identifikuje rizika při setkání s neznámými lidmi. Sděluje informace s ohledem na soukromí a bezpečí.	KOS, KOB	příběhové karty
Hudební a hudebně pohybové činnosti	Zpěv, rytmus, improvizace	DDS-ZKV-000-PV1-001	Vyjadřuje se prostřednictvím vokálních, instrumentálních a hudebně pohybových činností.	KKK	hudební nástroje
Tvoření z přírodnin a rukodělné činnosti	Praktická tvorba, projektová práce	DDS-ZKV-000-PV1-004; DDS-ZKV-000-PV1-005	Tvoří z rozmanitých materiálů a přírodnin. Používá reálné nástroje a nářadí.	KPP	přírodniny, nářadí

8. Podmínky vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami vychází z principu individualizace. Každému dítěti je poskytována podpora podle jeho možností a potřeb. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami přizpůsobujeme cíle a záměry vzdělávání tak, aby maximálně vyhovovaly dětem se speciálními vzdělávacími potřebami a jejich možnostem. V podmínkách převážně individuálního vzdělávání dětí v systému Montessori je dětem stále a pravidelně věnována individuální péče, proto jejich integrace a náprava v pravém smyslu není potřeba, probíhá stále. Vzhledem i k možnostem výuky podle pedagogiky Montessori, má každé dítě možnost pracovat podle svých schopností a možností, v tempu, které ho nestresuje. Přesto škola ve vybraných případech spolupracuje s odbornými pracovišti a zákonnými zástupci dítěte a hledá pro dané dítě nejvhodnější způsoby uspokojení jeho speciálních vzdělávacích potřeb.

9. Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Dětem s nadáním je poskytován dostatek podnětů k rozvoji jejich schopností. Pedagog rozšiřuje vzdělávací nabídku a podporuje individuální zájmy dítěte. Díky individuálnímu přístupu a připravenému prostředí mají děti možnost rozvíjet svůj potenciál v maximální možné míře.

Zjistí-li učitelka, že je dítě v některé oblasti mimořádně nadané, dohodne s rodiči a pedagogicko-psychologickou poradnou vytvoření programu (popř. i IVP), který dá dítěti šanci se v dané oblasti plně rozvíjet. Děti talentované a nadané budou moci postupovat svým vlastním tempem a získat více informací k danému tématu či pracovat rychleji při samotné práci s výukovým materiálem.

10. Podmínky přijímání a ukončování vzdělávání

O přijetí dítěte do přípravné třídy rozhoduje ředitel školy na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce.

Ukončení vzdělávání probíhá formou slovního hodnocení, které zachycuje pokrok dítěte a jeho připravenost na vstup do základní školy.

11. Evaluace

Evaluace vzdělávacího programu probíhá průběžně a systematicky. Sleduje podmínky, průběh i výsledky vzdělávání. Pedagog využívá především metody pozorování, vedení portfolia dítěte a pravidelné konzultace s rodiči. Získané informace slouží ke zkvalitňování vzdělávacího procesu a k podpoře individuálního rozvoje každého dítěte.